

verslag

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Behandeld door

(10)(2e)

T (10)(2e)

(10)(2e) @nationaalcoordinator@groningen.nl

Datum

19 oktober 2018

Kenmerk

NCG / 18291615

Bijlage(n)

Omschrijving	Verslag Maatschappelijke Stuurgroep NCG
Voorzitter	Dhr. J. Kamminga
Vergaderdatum en -tijd	18 oktober 2018, 9.30 uur – 12.30 uur
Locatie	Gemeentehuis Eemswold, Hoofdstraat – West 1 te Uithuizen.
Aanwezig	dhr. (10)(2e) (CNV), dhr. (10)(2e) (MKB), dhr. (10)(2e) (Platform Kerk en Aardbevingen), dhr. (10)(2e) (GBB), dhr. (10)(2e) (Groninger Dorpen), dhr. J. Wigboldus (Gasberaad/SMS), mw. S. Top (Gasberaad), Dhr. D. Schorren (GBB), dhr. J. van der Knoop (GBB), dhr. (10)(2e) (HPAG), mw. (10)(2e) (LTO), dhr. (10)(2e) (Libau), dhr. J.W. Lobeek (NMF Groningen), mw. M. Langebeek (FNV), dhr. C. Zijderveld (SBE), dhr. H. Sietsma, mw. N. Boelens (NCG), dhr. J. de Boer (NCG) en dhr. (10)(2e) (NCG).
Afwezig	Mw. A. Groenewoud (VNO-NCW) en Mw. (10)(2e) (LTO)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering.

Mevrouw Groenewoud en mevrouw (10)(2e) zijn verhinderd.

2. Verslag Maatschappelijke Stuurgroep 13 september 2018

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Plan van aanpak n.a.v. advies Mijnraad

Op 20 september heeft er een Bestuurlijk Overleg plaatsgevonden.

Zaken uit dit overleg:

- Op 13 september, tijdens de laatste stuurgroep, waren er nog een aantal zaken onzeker zoals bijvoorbeeld 'Eigen initiatief', gasloos en de batches.
Naar aanleiding van het Bestuurlijk Overleg op 20 september zijn er brieven verzonden vanuit de provincie naar de provinciale staten, vanuit de gemeenten naar de raden en vanuit de minister naar de Tweede Kamer. Met de uitgangspunten die in de bijlagen zijn verwoord, zijn deze vraagstukken opgelost.
- Betreffende de bijlage bij de brief van de minister aan de Tweede Kamer:
 - Governance
Hier wordt momenteel hard aan gewerkt door ambtelijke betrokkenen van alle partijen om ervoor te zorgen dat de aanpak en de aansturing van NCG op een goede manier wordt behartigd.
Belangrijk is daarbij dat het Rijk momenteel werkt aan de versterkingswet. Deze wet is er nog niet. Op dit moment is er een blanco situatie wanneer het gaat over de

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18291615

wettelijke verantwoordelijkheden. De minister heeft aangegeven dat, zolang deze nieuwe regels niet gelden, het MJP geldt.

- Veiligheid
Onder dit punt wordt bevestigd dat het advies van De Mijnraad uitgangspunt is en dat er een standaard aanpak moet komen om de type woningen die moeten worden versterkt zo snel mogelijk op veiligheid te brengen. De lijn van De Mijnraad is eerst de P50 (meest onveilige woningen), dan de P90 langdurende onveilige woningen en daarna de P90 kortdurende onveilige woningen. Daarnaast zijn er ook bestuurlijke afspraken over de batches. Hoe die uitvoering gestalte gaat krijgen, wordt nu nog besproken.
- Uitvoering
 - 'Eigen initiatief' was een zorgpunt. Er waren 166 personen die voor 20 september niet wisten of hun plannen door zou gaan. Na het Bestuurlijk Overleg werd duidelijk dat de hele categorie meegaat in de uitvoering.
 - Wat zorg betreft heeft er vorige week een gesprek plaatsgevonden met minister De Jonge. Hij staat positief tegenover de plannen. Door het Rijk wordt momenteel gekeken naar de bekostiging.
 - Over de batch 1581 is gezegd dat de risicovolle panden uit deze batch moeten worden uitgevoerd. Voor de overige panden wordt in dialoog de keuze gelaten of er getoetst wordt volgens de actuele NPR of dat er wordt afgezien van die aanpak.
- Randvoorwaarden en financiering
NCG gaat hier niet over. De minister zal dit met de NAM moeten regelen. Hij is ermee bezig. Bekend is dat het bijna rond is, maar details zijn niet bekend. Betreffende het CVW wordt, zolang de afspraken tussen EZK en NAM niet rond zijn, gekeken naar een voorziening om de relatie met NCG en CVW zodanig te krijgen dat NCG sturend kan zijn op datgene wat nodig is van het CVW

Dhr. J. van der Knoop (Groninger Bodem Beweging)

Zijn de afspraken die 20 september gemaakt zijn al operationeel? Zijn de randvoorwaarden al ingevuld?

Er is nog geen fonds waaruit NCG haar middelen kan halen. De minister heeft echter gezegd dat NCG van start kan gaan. Ondertussen wordt er aan het fonds en voorwaarden gewerkt. Qua personeel is er capaciteit voor de 1467. Daarbuiten moet de aanvraag voor personeel nog beantwoord worden. Zodra dat gebeurt, kunnen er mensen aangenomen worden. Als het plan van aanpak wordt vastgesteld hebben wij ongeveer tweeëneenhalve maand nodig om daadwerkelijk capaciteit voor inspecties en opnames op hun plek te krijgen.

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18291615

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad / MKB):

- In het memo staan alle categorieën aangegeven waarvoor wat geregeld moet worden. Het MKB mist hier als apart dossier. Binnen NCG wordt inmiddels ook aan bepaalde punten daarvan gewerkt. Ik wil erop aandringen om wat aan de onderwerpen fiscaliteit en btw te doen.

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad / Groninger Dorpen):

De mensen in het gebied snappen er niks meer van. Er zijn ruim 23000 woningen in het gebied. Wij zijn nu in ongeveer 5000 woningen bezig. Dit wordt beoordeeld op basis van een typologie. Er zijn vele mensen die dat niet snappen. Zij komen niet in dit systeem voor daar waar hun buurman wel voorkomt. Deze mensen worden radeloos.

Er komt straks een golf van reacties van dorpen waar per dorp miljoenen geïnvesteerd moet worden voor alle woningen. Het gaat om de totale breedte van de problematiek. Deze is niet helder en we kunnen de mensen geen duidelijkheid geven.

De voorzitter geeft aan dat dit een maatschappelijk probleem is wat niet onderschat moet worden. Wordt dit gecommuniceerd richting de minister?

De NCG geeft aan dat op 2 juli een fundamentele wijziging van het beleid is doorgezet die de brede benadering heeft verlaten. In plaats daarvan is gezegd om naar de onveiligheid te kijken op basis van de HRA. Dat heeft tot 1500 risicovolle woningen geleid. Dit is de opdracht van NCG. Wanneer de MS wenst dat dit maatschappelijk probleem gecommuniceerd moet worden richting de minister, zal de NCG dit zeker doen.

MW. S. Top (Gasberaad)

- Ik vind het jammer dat het plan van aanpak hier niet besproken wordt omdat het nog niet klaar is. Juist nu had de MS input kunnen meegeven omdat er nog discussie over gaande is.

Graag zou ik vanuit de maatschappelijke hoek inbreng kunnen geven. Ik heb het idee dat het voor ons steeds meer een informatiebijeenkomst wordt waarin gemeld wordt wat de stand van zaken is. Er zijn nog zoveel vragen. Ik zou heel graag betrokken willen worden in dit proces. Wat zijn de elementen die in de versterkingswet terecht komen? Hoe gaat dit geregeld worden? Er zijn ongetwijfeld nog mogelijkheden om uiteindelijk een zienswijze in te dienen, maar de ruimte om dat nog iets te veranderen zal zeer marginaal zijn. Ik zou de NCG willen vragen of hij het verzoek over wil brengen aan de minister dat wij zo vroeg mogelijk willen meekijken wat in de versterkingswet gezet wordt.

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Ons kenmerk
NCG / 18291615

De voorzitter stelt voor dat er een extra MS wordt belegd wanneer de contouren van het plan van aanpak duidelijk zijn.

De NCG geeft aan dat nog niet juridisch duidelijk is wie het plan van aanpak formeel vaststelt. Dit wordt nu ambtelijk bekeken. Via de Bestuurlijke en Maatschappelijke Stuurgroep moet er een akkoord komen. Uiteindelijk zal er een bestuurlijk overleg komen van de bevoegde partijen om dit af te tikken. Het plan zal onder de aandacht gebracht worden zodra het kan.

- Door alle technische aspecten wordt er voorbijgegaan aan de maatschappelijke impact. Tussen naast elkaar gelegen panden kan er al een groot verschil zitten in de versterkingsopgave. Dat knaagt aan mensen. Wij kunnen niet aan dit gevoel voorbijgaan. Wanneer wordt het loket geopend waar mensen zich kunnen melden met hun problemen en gevoelens? Wanneer kunnen wij hierover praten met de minister.

De NCG zegt toe het verzoek aan de minister over te zullen brengen dat de Maatschappelijke Stuurgroep graag zo snel mogelijk een gesprek wil met de minister over de Maatschappelijke impact.

Dhr. J. van der Knoop (Groninger Bodem Beweging)

De P90 komt nu achteraan omdat deze met minder zekerheid onveilig is. Of NCG daaraan in de toekomst mee aan de slag gaat, hangt af van de capaciteit van de NCG.

Heeft NCG een tijdsplan waarvan afgeleid kan worden wanneer de P90 aan de beurt is. Of is dit nog onduidelijk?

De NCG geeft aan dat discussie hierover gaande is. Zodra er meer bekend is, wordt de MS op de hoogte gebracht.

Dhr. J. Kamminga (voorzitter):

De voorzitter geeft de afspraken weer naar aanleiding van dit agendapunt:

- Het definitieve concept plan van aanpak wordt afgewacht. Binnen een week na het uitkomen hiervan zal er een overleg ingepland worden met de gehele MS. Naar aanleiding daarvan wordt gekeken of er een gesprek zal moeten plaatsvinden met de minister.
- Dhr. Van Der Knoop, Mw. Top, Dhr. Wigboldus, Dhr. (10)(2e) en dhr. (10)(2e) worden op korte termijn uitgenodigd om het plan van aanpak voor te bespreken.
- Om het sociale component onder de aandacht te brengen zal de Bestuurlijke Stuurgroep vanmiddag op de hoogte worden gebracht van de gedachten van de Maatschappelijke Stuurgroep.

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18291615

4. GGD- Uitvoeringsplan gezondheidsgevolgen aardbevingen

De heer Rietveld, directeur publieke gezondheid, geeft een presentatie betreffende gezondheidsgevolgen aardbevingen.

Dhr. Schorren (Groninger Bodem Beweging):

U vertelt dat het monitoren samen met Groninger Perspectief zal plaatsvinden. Hoe krijgt dit vorm zodat er geen dubbel werk wordt gedaan?

De GGD heeft een bijdrage binnen Gronings Perspectief. Wij hebben onze eigen monitoring. Er is veel overleg zodat dubbelingen voorkomen worden. Op interventieniveau wordt ook gekeken hoe je zaken kunt meten die belangrijk zijn.

Dhr. J. Kamminga (voorzitter):

Ik vond de term 'coördinatie bij de gemeente' te mager. Er moet een probleemeigenaar zijn. Er moet 1 adres zijn waar je terecht kunt voor het proces.

Dhr. (10)(2e) (Groninger Bodem Beweging):

Ik wil u wijzen op Stut en Steun, opgericht in 2016 door de Groninger Bodem Beweging (GBB) en het Groninger Gasberaad. In uw rapport staat dat alleen GBB Stut en Steun heeft opgericht. Stut en Steun biedt aan de individuele bewoners de drie elementen die u beschrijft; het praktische element, het luisterende oor en emotionele steun. Jullie schrijven dat mensen zo de behoefte hebben aan financieel advies etc., maar de kracht van Stut en Steun is juist dat mensen er gewoon naartoe kunnen gaan. Daar is iemand die zich helemaal in hun situatie verdiept en ze dan gaan vertellen of ze dan financieel/juridisch advies kunnen krijgen. Stut en Steun vervult een belangrijk deel van wat in dit document staat op individueel niveau. Er komen veel mensen die in hun gemeente tot op heden geen luisterend oor krijgen.

Het is mooi dat je een grotere rol en verplichting bij de gemeenten belegt, maar behalve de gemeenten Loppersum en Midden-Groningen hebben de gemeenten het flink laten afweten. Stut en Steun heeft bijna 1000 bewoners bereikt de afgelopen jaren. De betekenis van Stut en Steun mis ik in jullie document.

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad/ Platform Kerk en Aardbevingen):

Ik herken het een en ander in het gesprek welke 7 juni van dit jaar heeft plaatsgevonden. Wij hebben het zingevingsvraagstuk benadrukt in dat gesprek. Met name de vraag richting geestelijke verzorging. De zingevingsvraagstukken en traumaverwerking zie ik niet zozeer

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Ons kenmerk
NCG / 18291615

terug in het rapport. Aanvullend kan inmiddels medegedeeld worden dat er twee deeltijd geestelijk verzorgers zijn aangesteld. Misschien is het goed om contact met elkaar te hebben om te kijken op welke manier een samenwerking kan gaan plaatsvinden.

Dhr. Rietveld zegt toe contact op te zullen nemen voor het maken van een afspraak.

Dhr. J.W. Looboek (Gasberaad/NMF Groningen):

U heeft een aantal keren het woord 'ramp' genoemd. Is dat uw mening of is dat vanuit GGD perspectief objectiveerbaar? Ik vind dat interessant. Als wij dit kunnen classificeren als ramp, hoeft er vooraf geen budget aangevraagd te worden, maar moet je in actie komen. Ik wil graag weten hoe u dit classificeert.

De heer Rietveld geeft aan dat er geen objectieve definitie is van het woord 'ramp' die je kunt toepassen. Wij beschouwen dit, vanuit ons perspectief, wel degelijk als een situatie die rampzalige kenmerken heeft. We zullen uw vraag in de uitwerking meenemen.

Dhr. J. Wigboldus (Gasberaad / SMS):

Het is bekend dat tussen de 10 en 20 procent van de inwoners in Groningen laaggeletterd zijn. Een deel daarvan opent daarvan geen post. Ook is een deel de Nederlandse taal niet machtig. Hoe worden deze mensen bereikt?

In het document staat benoemd dat je juist met deze groep ernstig rekening dient te houden. Er moet op maat bekeken worden hoe dat gedaan wordt.

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad/Groninger Dorpen):

U heeft in uw rapportage een opsomming gegeven van de oorzaak, onduidelijkheid en onzekerheid over de situatie etc.

Dit onderwerp is hier vanmorgen breed aan de orde geweest. Als je dit soort problemen hebt, moet er ook extra inspanning aan de voorkant komen om die problemen op te lossen.

Dhr. Rietveld geeft aan dat dit een terechte constatering is. Het rapport is ook aangeboden aan het ministerie van EZK en aan het ministerie van VWS die ook aan het nadenken zijn in het kader van het 'Nationaal Programma'. Als het gaat over het verstrekken van de juiste informatie dan is dat gelinkt aan het thema vertrouwen.

Dhr. H. Sietsma (Wvd. Nationaal Coördinator Groningen):

U noemt cijfers van vorige onderzoeken. U heeft geen kwantitatief onderzoek verricht. Het zou interessant zijn om te kijken hoe die fenomenen, die u beschrijft en waar u iets aan wilt

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18291615

doen, zich in aantallen manifesteren, gevoeld en ervaren worden. Is het mogelijk om die onderzoeken die u gedaan heeft samen te vatten om ook de ambtenaren in Den Haag duidelijk te maken dat dit een serieus vraagstuk is? Het is een groot en langdurig vraagstuk. Ik mis zelf in het rapport iets van die houvast.

Dhr. Rietveld geeft aan dat in paragraaf 3 van de rapportage de bekende cijfers en feiten nog zijn samengevat. Het is mogelijk om dit nog uit te diepen. Dat dit een groot probleem is, is duidelijk. Hoe dat concreet vertaald moet worden in acties zal meegenomen worden in de verdere uitwerking.

5. Actualisatie NPR

De afgelopen tijd is er gewerkt aan een nieuwe NPR welke op 1 november wordt verwacht. De groene versie behelst de versie van 2017, de witte versie de te verwachten versie van 2018. De verwachting is dat er in de NPR:2018 een aantal zaken scherper staan waardoor er in maatregelen andere uitkomsten uit komen. NCG heeft inmiddels een aantal toetsingen uit laten voeren van woningen die met zowel de NPR:2017 als de NPR:2018 zijn beoordeeld. Daar is geen dusdanige afname uitgekomen waaruit blijkt dat alles veilig is.

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad / Libau):

Heeft de nieuwe NPR ook een monumentenparagraaf?

NCG geeft aan dat het proces nog niet is afgerond. We hebben een opdracht meegegeven dat er voor de monumenten een verdieping moet komen waardoor die slag gemaakt kan worden. Dit is helaas niet gelukt bij de NEN-commissie. Het is wel één van de elementen die alsnog opgeleverd dient te worden.

Dhr. (10)(2e) (Groninger Bodem Beweging):

De Mijnraad heeft geadviseerd om elk jaar te herijken. Betekent dit dat de NPR ieder jaar ge-update wordt? Of gaat de gehele versterkingsopgave met de NPR 2018 verder?

NCG geeft aan dat wanneer je De Mijnraad letterlijk neemt, zij zeggen dat op termijn de NPR en de HRA hetzelfde zijn. Er zijn twee componenten die bij elkaar komen. De HRA is niet bedoeld om individuele panden te beoordelen. Daar zou veel aan moeten worden toegevoegd aan data. Het andere component is dat de NPR uitgaat van veiligheid. De verwachting is dat de komende tijd in de NPR nog stappen moeten worden gemaakt wat nadrukkelijk zal moeten samenhangen met de HRA.

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18291615

Uitvoeringstechnisch gezien is het jaarlijks herijken van de NPR een crime. Dit is ook het debat dat ligt bij de overheden met vraag om ons richting te geven. Het debat is hoe je kostenefficiënt dingen doet en hoe ver ga je daar in ten koste van de vorige operatie? Het kan zijn dat op specifieke elementen, zoals monumenten, nog stappen gemaakt moeten worden. Op andere onderdelen kan het zijn dat gezegd wordt dat het goed genoeg is.

Dhr. J. Wigboldus (Gasberaad / SMS):

Er werd net gezegd dat er een toetsing is geweest op een klein aantal woningen met de NPR:2017 en de NPR:2018 en dat er geen substantiële verschillen ontdekt zijn. Dat was destijds ook het geval met de NPR:2015 en de NPR:2017. Hebben al deze exercities wel zin?

NCG geeft aan dat er de volgende componenten meespelen:

1. De versie van 2017 was de groene versie die naar wit gaat. Dan is de basis hetzelfde en zullen de verschillen miniem zijn.
2. Met welk niveau van seismische dreiging reken je? Als er sprake is van gaswinning zal dat een absolute component zijn die gaat doorwegen in deze NPR.

6. Infra Kwalitatieve risico inventarisatie / prioriteringslijst

Het agendapunt wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Stand van zaken asbestdaken

De NCG geeft aan dat er een notitie komt die 6 december behandeld zal worden.

8. Waardevermeerderingsregeling

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad / MKB):

In de memo staat dat er geen reactie is vernomen vanuit de stuurgroepen. Dat is niet correct. Er is hier over gesproken in de Maatschappelijke Stuurgroep. Vooral op basis van de melding dat buiten deze regeling nog steeds de BTW verrekend moet worden. Daar wordt wel onderzoek naar gedaan naar de mogelijkheden, maar daar is nog geen antwoord op.

9. Halfjaarsrapportage onafhankelijke Raadsman

Dhr. J. Wigboldus (Gasberaad / SMS):

Het valt mij op dat de onafhankelijke raadsman zich steeds scherper opstelt. Ik proef uit de rapportage dat hij teleurgesteld is. Als je kijkt naar het verloop van de NCG in de rapportages moet mij van het hart dat dit lijkt op een falen van de democratie.

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18291615

10. Opzet rapportage kerngetallen

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad / Libau):

Ik zou het prettig vinden om in de overzichten, wanneer het kwantiteit betreft, te differentiëren naar erfgoed.

Het is goed om daarin op te nemen hoe het zit in de aantallen tussen rijksmonumentale en gemeentelijke panden.

Dhr. J. Wigboldus (Gasberaad / SMS):

Onder hoofdstuk 1.3 staat 'opgekochte woningen'. Gaat dat straks omgezet worden naar het woonbedrijf?

NCG geeft aan dat dit meegenomen zal worden

11. Vergaderplanning 2019

- In de vergaderplanning staan de vergadertijdstippen van 09:00 uur tot 12:00 uur. Dit moet echter 09:30 uur zijn tot 12:30 uur. Dit zal in het plannen ook meegenomen worden.
- Het overleg van 24 januari 2019 wordt verschoven naar 31 januari 2019

12. Mededelingen

a. Voortgang uitvoering door de NCG

NCG ondergaat nu een transformatie in de richting van een uitvoeringsorganisatie. Om daar richting aan te geven is (10)(2e) aangesteld om een organisatieadvies op te stellen. Zodra er ontwikkelingen zijn, zal dit gemeld worden in de stuurgroep.

Voor in de toekomst zal er ook gekeken worden naar een leidinggevende vanaf januari. Hiervoor wordt een procedure opgestart. De NCG wil graag een gesprek met stuurgroepleden van de MS over de rol van de MS hierbij. Deze procedure zal in november gaan spelen.

Dhr. C. Zijdeveld (Gasberaad / SBE):

Houdt NCG zich niet meer bezig met zaken betreffende de toekomstvisie van Groningen, etc.?

NCG geeft aan dat de taak van NCG ligt op de versterking. Er is voor NCG geen formele taak in het toekomstperspectief. De verbinding hiermee is echter wel belangrijk. Vooral in de governancenotitie. Hoe dit vormgegeven zal worden, is nog niet duidelijk.

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18291615

De voorzitter van de MS geeft aan dat hij dit mee zal nemen in een gesprek met de minister.

b. Voortgang versterken
Besproken onder punt 3.

c. Stand van zaken "NAM op afstand"

In de Bestuurlijke Stuurgroep, welke later deze dag zal plaatsvinden, zal de afvaardiging van het ministerie van EZK daar iets over zeggen.

De NCG zegt toe om de MS hier via de email op de hoogte te brengen.

d. Verslag Bestuurlijke Stuurgroep 12 juli 2018

Dhr. J. Wigboldus (Gasberaad / SMS):

In de stuurgroep werd gesproken over de 1467. Nu wordt er gesproken over 'de 1725'.

NCG licht toe dat, om vast te stellen wat door moest gaan volgens de bestuurlijke afspraak, alles wat nog geen bestemming had bij de lijst op is gezet.
Het betreft 1725 adressen, niet panden.

13. Rondvraag en sluiting

Dhr. (10)(2e) (Gasberaad / MKB):

Op 26 april is er een brief verzonden naar bewoners door de NCG betreffende de stand van zaken. Hierin werd vermeld dat men uiterlijk in september opnieuw geïnformeerd zou worden.

Deze brief is naar grote aantallen mensen gegaan die niet tot de 1467 batch behoorden. In september heeft niemand een brief ontvangen. Inhoudelijk was er toen wellicht niks te melden, maar iets van een wijze van communicatie richting deze bewoners was wel goed geweest.

De voorzitter sluit de vergadering. De volgende vergadering vindt plaats op donderdag 6 december in het gemeentehuis van Appingedam, 09:30 uur – 12:30 uur.